

## «ΠΟΛΕΜΟΣ» ΕΤΑΙΡΙΩΝ-ΚΟΛΟΣΣΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΩΝ

## ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

## Οι πολυεθνικές κάνουν... χωράφια τη «μαύρη ήπειρο»

**Υ**πάρχουν δύο τρόποι για να αυξηθεί η παραγωγή τροφίμων. Ο πρώτος είναι με τη βοήθεια της βιοτεχνολογίας και της βελτίωσης των μεθόδων καλλιέργειας. Ο δεύτερος είναι με την αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Και επειδή η βιοτεχνολογία έχει φτάσει στο όριο της λόγω της ποσότητας των τροφίμων που μπορούν να παραχθούν με τη χρήση της αλλά και λόγω της εντεινόμενης αμφισβήτησης που αντιμετωπίζει από περιβαλλοντικές οργανώσεις, μεγάλες επιχειρήσεις αλλά και κράτη επιλέγουν τη δεύτερη μέθοδο για να εξασφαλίσουν επάρκεια τροφίμων.

Η Αφρική συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον εταιριών-κολοσσών και κρατικών επιχειρήσεων, αφού διαθέτει το 60% των εκτάσεων του πλανήτη που αν και έχουν τη δυνατότητα δεν καλλιεργούνται. Εδώ και χρόνια η «μαύρη ήπειρος» τροφοδοτεί με τρόφιμα και βιοκαύσιμα τις υπόλοιπες ηπείρους με μια επιθετική πολιτική που μόνο με την περίοδο της αποικιοκρατίας θα μπορούσε να παρομοιαστεί, και μάλιστα τη στιγμή που αφρικανικοί λαοί λιμοκτονούν.

## Κινεζική επέλαση

Οι Κινέζοι πρωτοστατούν σ' αυτό τον αγροϊμπεριαλισμό με εκατοντάδες συμβόλαια την τελευταία πενταετία. Την περίοδο 2005-2010 μόνο, οι Κινέζοι απέκτησαν τον έλεγχο 25 εκατ. στρεμμάτων γης στην Αφρική με κόστος ενοικίασης περίπου ένα δισ. δολάρια. Οι χώρες του Κόλπου είναι από τους πιο επιθετικούς αγοραστές γης και ακολουθούν οι Νοτιοκορεάτες.

Η κυβέρνηση του Σουδάν έχει νοικιάσει τη μεγαλύτερη έκταση γης από τις υπόλοιπες αφρικανικές χώρες σε κράτη του Κόλπου, την Αίγυπτο, τις ΗΠΑ και τη Νότια Κορέα για 99 χρόνια.

Το παράδοξο είναι ότι το Σουδάν είναι από τις χώρες που δέχονται τη μεγαλύτερη βοήθεια σε τρόφιμα από το εξωτερικό και η επιβίωση 5,9 εκατ. πολιτών του

**ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ**  
kpliakos@e-typos.com

εξαρτάται από τα επισιτιστικά προγράμματα του ΟΗΕ. Το Μπανγκλαντές, που καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για να ταΐσει τα 150 εκατ. των πολιτών του, έχει συνάψει συμφωνίες στην Ουγκάντα και την Τανζανία.

Μέχρι πριν από μερικά χρόνια αυτές οι συμφωνίες γίνονταν δεκτές χωρίς ιδιαίτερες αντιδράσεις από

τον τοπικό πληθυσμό. Δημιουργούσαν θέσεις εργασίας, γίνονταν επενδύσεις και ανακούφιζαν τις τοπικές κοινωνίες. Ωστόσο, το «πάρτι» δεν κράτησε πολύ και γρήγορα έγινε αντιληπτό ότι τα τρόφιμα που παράγονται δεν προορίζονται για τις τοπικές κοινωνίες, η γη δεσμεύεται για δεκαετίες και οι μισθοί είναι καθλωμένοι στο ελάχιστο δυνατό.

Μεγάλη συμφωνία του Μπανγκλαντές με την Γκάμπια χάλασε πρόσφατα λόγω αντιδράσεων που πυροδοτήθηκαν από ανάλογες αντιδράσεις για πώληση γης στη γειτονική Σενεγάλη. Πριν από δύο χρόνια δύο άνθρωποι σκοτώθηκαν σε κινητοποιήσεις για την ακύρωση συμφωνίας που προέβλεπε την πώληση 200.000 στρεμμάτων για παραγωγή βιοκαυσίμων.

Τα συμπεράσματα 30 μελετών σε όλο τον κόσμο για τις επενδύσεις στην αγροτική παραγωγή κατέδειξαν ότι στην πλειονότητά τους απέτυχαν λόγω κακής ποιότητας του εδάφους ή οικονομικών δυσχερειών. Για παράδειγμα, στη Μοζαμβίκη και την Τανζανία μεγάλα σχέδια για παραγωγή βιοκαυσίμων εγκαταλείφθηκαν.

Ταυτόχρονα ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας καθηλώθηκε μετά την πρώτη αύξηση, οι μισθοί το ίδιο και το κράτος είχε ελάχιστα φορολογικά έσοδα λόγω φοροαπαλλαγών που θέσπισε για να προσελκύσει επενδυτές. Με λίγα λόγια, η όλη διαδικασία ούτε στην αντιμετώπιση της φτώχειας βοήθησε. ■

## Τα «αρπακτικά» από τη Νότια Κορέα

**Η ΠΙΟ** τρανταχτή περίπτωση προσπάθειας «αρπαγής» γης ήταν πριν από δύο χρόνια, όταν η νοτιοκορεατική Daewoo προσπάθησε να νοικιάσει για 100 χρόνια 10 εκατ. στρέμματα γης στη Μαδαγασκάρη, δηλαδή σχεδόν τις μισές καλλιεργήσιμες εκτάσεις της χώρας για την παραγωγή καλαμποκιού και φοινικέλαιου.

Να σημειωθεί ότι στη Μαδαγασκάρη το 70% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας και τουλάχιστον

στον μισό εκατ. άνθρωποι λαμβάνουν βοήθεια από το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα του ΟΗΕ.

Η συμφωνία «κλείδωσε» χωρίς να μελετηθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και το μέλλον της νομαδικής φυλής Σακαλάβα. Οι Νοτιοκορεάτες όμως δεν τα υπολόγισαν καλά. Οι αντιδράσεις του ντόπιου πληθυσμού ανέτρεψαν την κυβέρνηση και το πραξικόπημα που ακολούθησε ακύρωσε τη συμφωνία. ■



## ΚΙΝΑ

Οι κινεζικές επιχειρήσεις έχουν αποκτήσει στη Λαϊκή Δημοκρατία του ΚΟΝΓΚΟ:

**28** εκατ. στρέμματα για παραγωγή βιοκαυσίμων

Στη **ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ** έχουν επενδύσει:

**800**

εκατ. δολάρια για παραγωγή ρυζιού

Στην **ΤΑΝΖΑΝΙΑ** εκμεταλλεύονται:

**2,9**

εκατ. στρέμματα για παραγωγή ρυζιού

Στη **ΖΑΜΠΙΑ** εκμεταλλεύονται:

**19,6**

εκατ. στρέμματα για βιοκαύσιμα



## ΤΖΙΜΠΟΥΤΙ

Ιδιωτικές εταιρίες έχουν νοικιάσει άγνωστης έκτασης γη στο Μαλάουι για διάφορες καλλιέργειες



## ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Στο **ΣΟΥΔΑΝ** επιχειρήσεις έχουν επενδύσει για την παραγωγή:

**2** εκατ. τόνων

δημητριακών το χρόνο



## ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Εταιρίες έχουν νοικιάσει:

**128.000**

στρέμματα για βιοκαύσιμα



## ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ

Ελέγχει στο **ΣΟΥΔΑΝ**:

**6,8**

εκατ. στρέμματα για παραγωγή δημητριακών



## ΙΟΡΔΑΝΙΑ

Στο **ΣΟΥΔΑΝ** ελέγχει:

**240.000**

στρέμματα για παραγωγή τροφίμων και για κτηνοτροφία



## ΗΠΑ

Εταιρίες έχουν αγοράσει έκταση

**4** εκατ.

στρεμμάτων καλλιεργήσιμης γης



## ΙΝΔΙΑ

Στην **ΑΙΘΙΟΠΙΑ** μεγάλες επιχειρήσεις έχουν επενδύσει:

**4** δισ. δολάρια

για την παραγωγή λουλουδιών και τροφίμων



## ΛΙΒΥΗ

Στο **ΜΑΛΙ** εταιρίες ελέγχουν:

**1** εκατ. στρέμματα

για την παραγωγή ρυζιού



## ΚΑΤΑΡ

Στην **ΚΕΝΙΑ** εταιρίες έχουν επενδύσει:

**2,3**

δισ. δολάρια με αντάλλαγμα τον έλεγχο **400.000** στρεμμ. καλλιεργήσιμης γης

Επίσης έχουν διάφορες συμφωνίες στο **ΣΟΥΔΑΝ**



## ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Συμφωνίες με το **ΣΟΥΔΑΝ** για τον έλεγχο:

**9,08**

εκατ. στρεμμάτων γης

+ **5** εκατ. στρεμμ. στην **ΤΑΝΖΑΝΙΑ**

Κύριος επενδυτής η ΣΑΟΥΔΑΡΑΒΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ



## ΚΟΥΒΕΪΤ

Στρατηγική συμμαχία με το **ΣΟΥΔΑΝ**

αγνώστων στοιχείων



## ΣΟΥΗΔΙΑ

Στη **ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ** επιχειρήσεις έχουν νοικιάσει:

**1** εκατ.

στρέμματα για βιοκαύσιμα